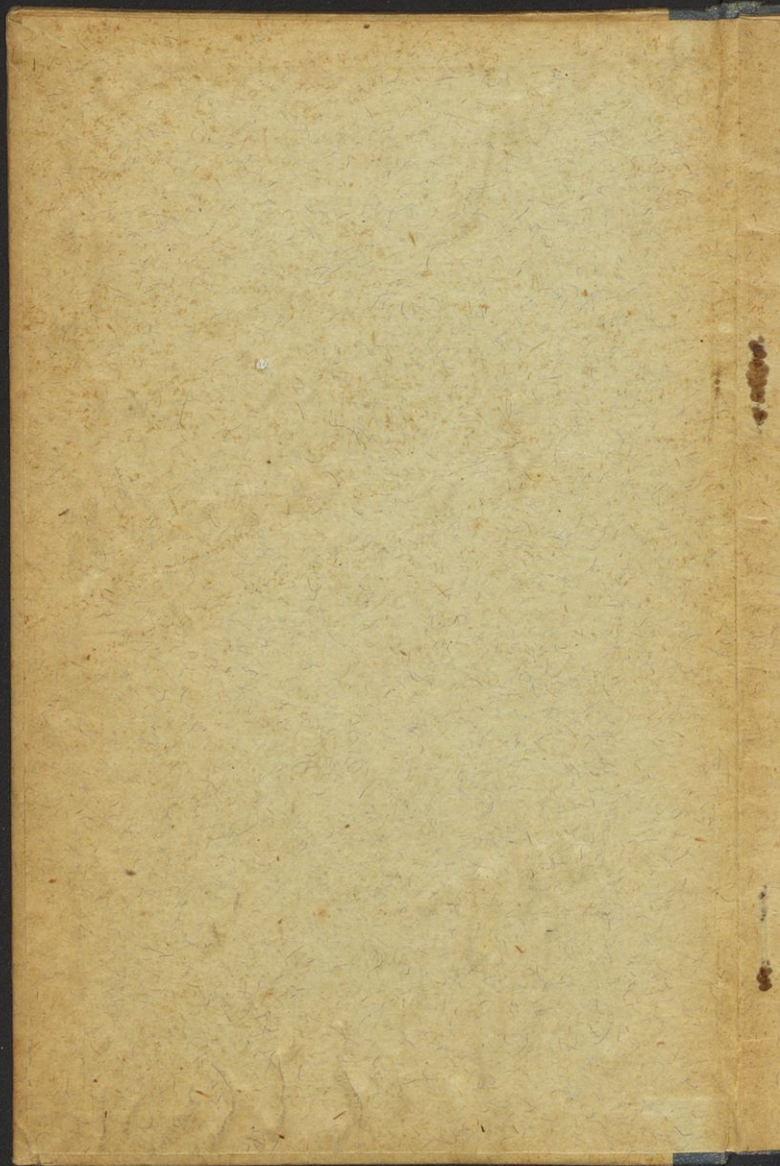

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

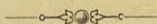
104510 -

104510

Sveta Germana,

zgled krščanske potrpežljivosti.

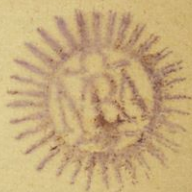
Spisal in založil

ANTON KRŽIČ.

Tretjinatis.

(S 4 slikami.)

A S

V LJUBLJANI.

Tiskala „Katoliška Tiskarna“.

1897.

104570

~~103250~~

104510

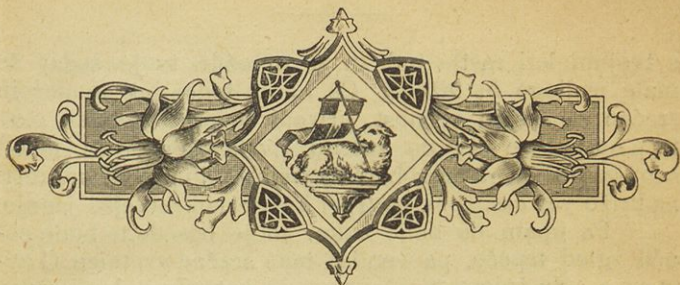
D 8288 | 1950

v
h
v
r
s
E
s
l
s
j
C
L
l
u

P
J
L
C
v

P
L
v
z
L
I
v

93 Cousin P.

Kakorkoli so si ljudje različni po širokem svetu, v jedni reči smo si vendar vsi jednaki: srečni namreč bi bili vsi radi. Srce človeško je že tako vstvarjeno, da vedno hrepeni in koprne po sreči. Zato je že sploh navada, da, če hočemo komu voščiti najboljšo reč, voščimo mu veliko srečo, za god, za novo leto itd. Kadar se srečata dva prijatelja, je skoro vselej prvo vprašanje: »Kako ti je kaj?« Ko se ljubljeni otrok po dolgem ločenju iz tujega zopet vrne na mili dom k skrbnim starišem, je zopet prvo sočutno vprašanje: »Kako se ti je godilo po svetu?« In skoro v vsakem pismu prosimo onega, kateremu pišemo, naj nikar ne pozabi odpisati: kako se mu godi, je-li zdrav, zadovoljen itd.? In vedno le veselega poročila radi pričakujemo, žalostnega se pa ustrašimo.

Vendar polna, neomejena in neprenehljiva sreča bo še-le v nebesih: na zemlji se ne iznebimo vse neprijetnosti, ko bi se še tako radi; kajti sedanje življenje je vojskovanje, je le pripravljanje za večni mir v nebeškem raju. Blagrovati smemo tukaj one, ki so si pridobili toliko krščansko potrpežljivost, da iz ljubezni do Jezusa Križanega nekako lahkotno, celó z veseljem prenašajo največje trpljenje.

Tudi ti, mladi bralec, veš že za mnogokaj, kar bi raje imel drugačno, boljše. Komaj si življenje dobro pričel, pa imaš že svoj križ: težko se ti zdi n. pr. vselej ubogati, zlasti, če se ti zapové kaj zoprnega; sitno se ti zdi sedaj učenje, sedaj kako drugo opravilo; znabiti moraš občutiti celo revščino in njene nasledke: mraz, lakoto, zaničevanje itd. In če misliš, da bo potlej boljše, ko odrasteš, se jako motiš. Iz srca ti želim sicer vse dobro; vendar to ti moram že naprej povedati, da bodo

s tvojimi leti rastle tudi in se množile tvoje sedaj še male nadloge in težave. Če hočeš tedaj biti moder in srečen za čas in večnost, privadi se prav zgodaj potrpežljivosti po zgledu Zveličarjevem, ki je od svojega otročjega prezebanja v jaslicah do prebridke smrti na križu ves čas trpel, pa trpel kakor najkrotkejše jagnje.

Pa upam, da bolje kakor moje besede te bode poučil zgled trpeče, pa vendar tako srečne svetnice Germane. Svetujem ti, še pozneje katerikrat beri njeno življenje, ako bi te potrpežljivost utegnila kdaj zapuščati.

a) V revščini rojena in vendar bogata.

Že je minulo 300 let, kar je bila na južnem Francoskem v vasi Pibrak l. 1579 rojena deklica, ki si je v svojem življenju pridobila veliko svetost. Pri sv. krstu so ji dali ime Germana. Očetu je bilo ime Lovrenec, materi pa Marija; pisali so se Cousin (Kuzén).

Pibrak ni daleč od lepega in imenitnega mesta Tuluza (Toulouse), kjer je sv. Tomaž Akvinski pokopan, blizu španske meje, ne prav daleč od Lurda, sloveče božje poti.

Stariši Germanini so bili bogaboječi, pa jako ubožni. Vse, kar so imeli, je bila priprosta hišica z malim vrtom, kjer je bilo nekoliko sadnega drevja. K temu še njiva in nekoliko ovac, to je bilo vse premoženje. Ovce so zapirali v star, že jako slab ovčnjak.

Germana je bila tako slabotna in bolehnna, da so ménili, da bo koj umrla, ko so jo prinesli od sv. krsta. Vendar dete ni umrlo, živelo je; toda živelo skoro v vednih bolečinah, ker je imelo celo življenje hudo bolezen bramorjevo. Ta bolezen kri tako spridi, da se narejajo sedaj tu sedaj tam po životu pekoče bezgavke, otekline in rane.

Pač je bila pomilovanja vredna uboga Germanica: v hiši taka revščina, da je že v najprvi mladosti čutila pomanjkanje; po telesu pa tolike navadno neozdravljive bolečine!

Vendar jedno tolažbo v svoji nesreči, jeden zaklad, — neprecenljiv zaklad v svoji revščini, je le imela ubožica Germana. Imela je silno dobro, modro in iz srca pobožno mater. Dobra, v resnici blagosrčna mati je najboljšo bogastvo za slehernega otroka. Nikoli se ne more Bogu dovolj zahvaliti za to dobroto.

Komaj je Germanica jela hoditi in govoriti, že je kazala nenavadno pobožnost. Mati jo je učila veliko in pobožno moliti v čast britkemu trpljenju našega Gospoda in k preljubi Materi Božji. Pa tudi sama je večkrat prav prisrčno v solzah molila za svojo ljubljenko, malo Germanico; in sama ji je bila najlepši zgled krščanskega življenja. Nikoli ni slišala iz materinih ust nobene jezne ali pregrešne besede, nikoli ni videla svoje revne matere nepotrpežljive, nikoli je ni slišala pritoževati se, ali celo kregati se ali zaničevati koga.

O koliko premore pobožna molitev verne matere in pa njen lepi zgled!

Kako lepo je rastlo dobro dete poleg dobre matere! Telo res da ni bilo zdravo in trdno, a tem lepše so se razvijale njene mlade dušne moči. Skoraj ni bilo pri nji zapaziti tistih otročjih slabostij in napak, ki so nasledek izvirnega greha, in se le prerade kažejo tudi pri sicer dobrih otrocih. Nikoli se ni tudi v najmanjši reči zlagala; nikakoršne samoglavnosti ali upornosti ni bilo pri nji. Zmiraj je bila krotka, ljubezniva in dobrovoljna; in tako hitro je vedela ubogati mala Germanica, kakor bi bila že na očéh uganila misli svojih starišev.

Rada je pomagala in stregla materi, kolikor ji je mogla pri teh letih. Ko je prišel oče od dela, precej je vesela pritekla in mu postregla z ljubeznijo in detinsko prisrčnostjo, kakor je vedela in znala.

Kadar pa ni bilo družih opravil, poskrbela je za svoje mlado srce. Mater je prosila, naj jo uči molitvic, naj ji pripoveduje trpljenje Jezusovo, ali pa kaj lepega o Materi Božji, o angeljih in svetnikih; ali pa je zapela kako detinsko pobožno pesmico. Če ni imela mati časa ž njo se ukvarjati, je pokleknila Germanica na tla borne izbice pred podobo Matere Božje in molila je rožni venec ter druge molitvice, ki se jih je bila naučila od dobre matere.

Kadar ji je mati pripovedovala britko trpljenje Jezusovo, je potočilo blago dete marsikatero gorko solzico.

Do ubožcev je bila Germanica polna sočutja in usmiljenja. Čeravno še tako majhna, si je zanje jedi pritrgovala. V kuhinji je imela v omarici poseben prostorček, kamor je spravljala vse, kar je prihranila za reveže. Kaj radi so ubogi prihajali v to borno hišico, ker so vedeli, da v nji bivajo dobrosrčni, usmiljeni

ljudje, kateri, čeravno sami revni, vendar radi in s tolažilno ljubeznijo podelijo, kolikor utrpé.

Mala Germana je imela do revežev tako dobro srce, da se solz ni mogla zdržati, kadar jih je gledala, posebno če so bili kako telesno pohabljeni, kruljevi. Jokala se je z jokajočimi in vesela je bila z veselimi. Vsak njen darček je bil takorekoč v krščansko ljubezen zavrit, predno ga je dala.

Sv. Duh jo je pa tudi večkrat nagibal, da je revežem delila še dušno dobroto, ne samo telesne. Če so se ubogi pritoževali, da jim je tako hudo in morajo toliko trpeti, jela jim je tako gorko in prepričevalno, tako srčno in lepo govoriti o Jezusovi revščini, da so bili mnogi nadložni potolaženi in so se v srce ginjeni začeli jokati.

O, to je bil dober otrok, ki je želel le drugim trpljenje lajšati, za svoje grozovito trpljenje se pa še zmenil ni. Germana je čutila mnogokrat tolike bolečine vsled svoje bolezni, da se je morala nekatere dni na posteljo vleči. Pa vse je pretrpela s pravim otročjim veseljem. Nihče ni slišal pritožbe, le besedice ne iz njenih ust.

Ko je bila Germana sedem let stara, se je najedenkrat vidno zboljšal njen žalostni stan. Jela je rasti in čutila se je vedno močnejšo. Na njenem obrazu je bilo videti nekaj posebno častitega, nekaj nadzemeljskega, nebeškega: kakor bi ji lepa duša posijala skozi blaženo obličje.

Po vaséh tistega kraja takrat še večjidel ni bilo nobene šole. Če je pa kje bila katera, je bila za dečke, za deklice pa prav redko kje. Germana ni videla nikoli nobene šole.

Ob nedeljah popoldne pa so se vsi otroci zbirali v cerkvi. Tu so jih duhovni poučevali v krščanskem nauku. K temu pouku je blaga Germanica silno rada in pridno hodila. Neizrečeno je bila pazljiva; le očesa ni odmaknila od ust mašnikovih. Razlago verskih resnic si je tako zapomnila in sploh je kazala toliko razumnost v božjih rečeh, da so gospod kar strmeli in bili so silno veseli tako pridne in blage deklice. Če jim noben otrok ni znal odgovoriti kakega vprašanja, Germana je gotovo znala povedati, pa kako lepo, kratko in razločno.

Njena goreča pobožnost, njeno točno znanje, njeno ljubeznivo krotko vedenje: vse to je bilo duhovnemu

pastirju tolikanj všeč, da so jo odločili za prvo sv. obhajilo, čeravno je bila še-le osem let stara.

Ko je Germana to zvedela, je bila njena duša s toliko radostjo napolnjena, da je pokleknila pred podobo Matere Božje in v solzah detinskega veselja se zahvaljevala svoji nebeški Materi. Kajti po sv. obhajilu je že več časa hrepenela, pa v toliki mladosti še ni pričakovala te sreče. Vendar to njeno obilno veselje se sedaj še ni spolnilo. Bog je drugače odločil.

b) Mesto prvega — zadnje obhajilo.

Še jedno srce je bilo, ki je z jednako radostjo čutilo veselo novico, da pojde Germana k prvemu sv. obhajilu. In to srce, ki se je z radostno deklico tako veselilo prvega sv. obhajila, je bilo preblago srce njene dobre matere.

Menim, da je malo tako ginljivih prizorov, kakor mora biti ta, če istinito pobožna mati svojega preljubega otroka, ki je prepričana, da je še ves nedolžen, vidi prvikrat pri sv. obhajilu in se pri tem v živo spominja tistega blagega trenutka, ko je bila tudi sama pred toliko in toliko leti prvikrat prejela Jezusa Boga v svoje deviško srčece!

Pa oh! — Germanina mati ni čakala te zaželene in že napovedane sreče, da bi bila videla svojo tako srčno ljubljeno, angeljsko nedolžno hčerko prvikrat pri mizi Gospodovi!

Kmalu potem, ko je bila prihitela Germana domov z veselim sporočilom, da pojde k prvemu sv. obhajilu, kmalu potem je njeno mater napadla bolezen — huda bolezen — zadnja bolezen! Vse zastonj; Germana ni imela nič več časa hoditi k pouku za prvo sv. obhajilo: kdo bi bil pa skrbel za nevarno bolno mater?

Zelo rada je sicer stregla materi; toda misel, da letos še ne pojde prvikrat k sv. obhajilu, in misel, da bi srčno ljubljena mati, njen jedini zaklad na zemlji, za to boleznijo utegnila še celo umreti — oh to je bila prebritka misel, ki se je za ubogo sirotico res prekmalu vresničila.

Bog se usmili! dobro dekletce je tako goreče pričakovalo, da pojde še tisto leto z družimi otroci k svetemu obhajilu, — oh, sedaj pa mora z objokanimi očmi

gledati, kako častiti gospod župnik namesto nji prvi-krat, podelijo njeni materi za dnji krat presv. Rešnje Telo, za zadnjo popotnico! Tudi to je morala gledati, kako so prisrčno mater v sv. posl. olje devali; tudi to je morala slišati, kako so že vsi napovedovali njeno bližnjo smrt!

Pa ne bom natančneje opisoval zadnje ure blage matere; saj umiranje je bilo že pred 300 leti jednako resno in pretresljivo, kakor je še sedaj!

Lahko si mislimo, kako goreče je dobra gospodinja molila tiste ure po zadnjem svetem obhajilu za svojega moža, za ljubo hčerko, zlasti pa za-se, za svojo dušo, ki ima zdaj zdaj stopiti pred sodnji stol Božji; lahko si mislimo, kako je že umirajoča mati še jedenkrat poklicala Germano k smrtni postelji, ji dala zadnje nauke, potem pa materin blagoslov, kako je slovo vzela od ljubljenega moža, kako verno svojo dušo priporočala Bogu, Mariji, angeljem in vsem svetnikom; lahko si mislimo kako britkosten je bil za vse pričujoče zadnji materin zdihljaj, kako tužno je bilo mrliško zvonjenje in kako so na dan pogreba ljudje milovali zlasti blede in objokano sirotico Germano itd.

Vse to, kakor že rečeno, opustimo in hitimo brž pogledat, kako se je Germani godilo po materini smrti.

c) *Mlada beračica.*

Prej smo že povedali, da Germanica ni nikoli hodila v šolo, a prišla je sedaj v neko drugo šolo, iz katere jo je rešila še-le smrt — v šolo trpljenja.

Po materini smrti so prišli zanjo hudi hudi dnevi. Bog je hotel to čisto zlato še bolj očistiti z ognjem britkosti.

Prej je sicer tudi že marsikaj imela prestati, zlasti zaradi svoje bolezn; pa je imela poleg sebe ljubeznjivo tolažnico, skrbno mater, ki jo je učila vse britkosti darovati Jezusu in njegovi Materi. Sedaj pa tisto dobro srce hladna prst pokriva tam na cerkvenem pokopališču. Večkrat gre Germana obiskat mili grob svoje nepozabne matere. Z lepimi cveticami ga venča, napaja pa s svojimi gorkimi solzami. In čudovito tolažbo čuti v svojem otročjem srcu.

Oče Lovrenec je bil sedaj vdovec. Osemletna šibka deklica mu pač še ni mogla sama gospodinjiti. Zato najme deklo. Ker pa ne more dajati velikega plačila, vzame v službo neko staro osebo, ki ni bila več za

težka dela. Ta pa je bila hudobna, zoperna, prepirljiva ženska, čudna, samoglavna in sitna, imela ravno nasprotno lastnosti ranjce matere. Ubogi otrok mora neizmerno veliko prestati pred to neblago deklo. Kolikrat je uboga sirota po nedolžnem zmérjana, po krivici strahovana in zaničevana!

Pa Germana vse krotko potrpi. Očetu kar besedice ne pové, koliko mora prestati od malopridne dekle. Ni hotela miru kaliti in krega napravljati v hiši; raje je molila za razžaljivko. Vse je voljno in tiho pretrpelo to dobro srce iz ljubezni do Jezusa in Marije!

»Bodi sedaj ti moja Mati!« je Germana molila in prosila Mater Božjo ob materini smrti. K nji se je tudi sedaj vselej zatekala v hudih britkosti; nji na čast je veliko in pristrčno molila!

Pa boste vprašali: Ali Mati Božja ni pomagala ubogi siroti?

O pač, pomagala je. Po nekoliko mesecih je bila dekla vsa spremenjena. Začela je čislati in spoštovati potrpežljivo in bogoljubno Germano. Čimdalje mirnejša je bila, tako da je bilo deklici slednjič dobro pri nji. Staro mrzlo srce se je ogrelo pri mladi lepi duši angeljsko dobre deklice, kakor se bolnik ogreje na spomladanskem solncu.

Vendar kdor hoče bogoljubno živeti, ne ostane dolgo brez križa. Tako tudi Germana.

Neprevidoma ji oče zboli. Z očetovo boleznijo preneha delo in z delom ves zaslužek, da kmalu še za potrebno hrano ni. Germana si na vso moč prizadeva lepo postreči bolnemu očetu.

Pri tem pa še Germana sama zboli. Pa če tudi ta bolezen ni dolgo trajala, je vendar zapustila dobri deklici žalosten nasledek — o t r p n j e n o r o k o za vse življenje.

V pričetku bolezni so dobri sosede in usmiljeni prijatelji donašali hrane bolnemu Lovrencu. Ker pa je bolezen dolgo trajala, so se ljudje naveličali dalje podpirati zapuščenega bolnika.

Stari dekli ni bilo več mogoče plačevati zaslužka, čeravno je bil majhen; zato zapusti hišo, bolnega moža in nadložno polhromo deklico.

Revščina v borni hišici je velika in nastaja še večja, ko otrok ne more nikjer več hrane dobivati za-se in za

bolnega zapuščenega očeta. Slednjič ne ostane družega, kakor iti prosit — beračit.

»Oče«, prosi usmiljena deklica, »oče, dovolite mi, svojemu otroku, naj grem po vasi miloščine prosit za vas.«

»Kaj si izmišljuješ, Germana; tvojega očeta bi moralo biti sram. Ne, tega mi ne smeš storiti. Ne dovolim ti«, odgovori ubogi mož.

»Ubog biti brez zadolženja, saj to ni sramota«, pravi Germana. »Mili Zveličar je bil tudi reven in njegova

blažena Mati tudi. Ranjca mati so mi večkrat pravili. In veliko svetnikov si je še prostovoljno izvolilo revščino in šli so prosit za-se in za druge. O, le dovolite mi, ljubi, dobri oče, naj grem za vas prosit miloščine.«

Slednjič oče dovoli, četudi s težkim srcem.

»Oče, blagoslovite me za to moje opravilo«, prosi dobri otrok.

Oče blagoslovi blago Germano z drhtečo roko, s solzami v očeh. Poklekne še pred podobo Marijino in prosi tudi svojo nebeško Mater blagoslova rekoč: »Blagoslovi me, preljuba Mati, s svojim Sinom!«

Kmalu je skusila, da je beračiti grenek posel. Veliko ljudij ni hotelo verjeti, da res prosi za bolnega očeta, ki je brez zadolženja prišel v revščino. Mnogo grenkih očitanj je morala slišati. Pohlevno in tiho je ponižna deklica vse preslišala, kakor krotko jagnje.

V popisu njenega življenja se to po besedi tako-le bere: »Primerilo se ji je mnogo krivic in zaničevanja. Nekateri so jo zmerjali z lenobo. Rekli so brezbožno, da v cerkev pač more letati in roke sklepati, delati pa noče. Vendar vrnivši se k bolnemu očetu, je prinašala živeža in nekaj denarja za zdravila. Očitanje kmetov je poslušala z veliko mirnostjo in je čutila v srcu sladko veselje in tolažbo. Očetu ni pravila nič teh zopernostij, ki so jo zadevale, ni ga hotela žalostiti.«

Oče Lovrenec zopet ozdravi. Sedaj pa nič več ne dovoli otroku prositi. Kadar se more z delom kruh služiti, je beračenje grešna goljufija.

Sedaj je bila Germana rešena pustih obrazov in hudih besedij onih trdosrčnih ljudij, ki neradi dajejo, rešena mnogega zaničevanja in poniževanja.

Toda prišlo je še vse hujše.

č) Huda mačeha.

Kmalu je prišel v Lovrenčevo hišo drug velik križ, ki je bil zlasti silno težak za mlade rame bolehne sirote Germane. Zaradi gospodinjstva je bil oče Lovrenec primoran še jedenkrat se oženiti. Germana je dobila drugo mater — mačeho, ki prav nič ni bila podobna njeni rajnci pravi materi.

Predno dalje pripovedujem, moram opomniti, da ime mačeha je sploh po krivici v tako slabem slovesu;

mnoge mačehe so silno dobre žene, prav poštene in vrle matere, skrbne za dom in za vse otroke. Zelo krivično bi toraj bilo vsem očitati in oponašati, če so bile kdaj katere manj vestne in blage med njimi, kajti v nobenem stanu niso prav vsi dobri.

Vendar ravno te mačehe, ki jo je dobila Germana, nikakor ne moremo prištevati dobrim. Bila je sicer trdna in zdrava, zelo delavna ženska, a bila je tako skopa, da še potrebne hrane ni privoščila bolehni deklici. Bila je lakomna in čudna, samoglavna in prepirljiva, brez prave pobožnosti. Kmalu je nastalo v hiši narobe-gospodarstvo, tako, kakoršno je v tistih hišah, kjer kaka hudovoljna žena gospodari, mož pa bojzljivo uboga.

O koliko je morala bolehna sirotica Germana pretrpeti!

Že precej prve dni, ko je mačeha prišla k hiši, ni imela za ubožico lepega očesa, nikar še dobrega materinega srca. Sovražiti in zaničevati je takoj začela ubogo slabotno in hromotno deklico. Nikoli ji ni mogla deklica ustreči, nobena njenih besedij ji ni bila prav. Tepenje in zmerjanje — rekel bi — je bil njen vsakdanji kruh, ki ga je prejemale iz trdih rok hudosrčne nove matere.

Hudo mater so pozneje jeli posnemati tudi njeni otroci in so tudi žalili ubogo Germano. Prav grdo so se obnašali do nje; dajali so ji žaljive priimke, spakovali se ji, po krivem jo dolžili in tožili jo pri očetu in materi, žalili so jo, kakor so vedeli in znali.

Nikogar ni bilo več v hiši, ki bi bil Germano rad imel in branil — oh, še oče ne! Dal se je preslepiti in pozabil je svoje obljube pri smrtni postelji njene dobre matere, pozabil tudi njene velike ljubezni, s katero mu je v boleznih miloščine prosila in tako ljubeznivo stregla: raje je imel druge zdrave in trdne otroke; bolnica Germana je bila povsod zadnja. Kakor jagnje je bila v sredi med volkovi in še očetova roka je ni branila vselej. Njena jedina tolažba je bila pri Jezusu in Mariji in pri ljubi materi v nebesih, katere se je tolikrat spominjala.

Mačeha je zapovedala, da mora Germana vsak dan, po zimi in po leti, goniti ovce na pašo, sedaj po platanotnih, sedaj po brežnih in gozdnih pašnikih. Pa tudi

na paši ni smela biti slabotna deklica brez dela, morala je še prediva s seboj jemati in presti pri ovčicah.

O poldne ni smela domov prihajati, da bi z drugimi otroci južinala, marveč zjutraj je dobila s seboj kos kruha za celi dan.

Kadar je zvečer ovčice domov prignala, je bila spet neprijazno sprejeta.

V tistih južnih krajih namreč, kjer je živela Germana, ni zima tako huda. Morala je tudi po zimi pasti ovce; saj tudi po naših krajih mnogokrat po zimi pasejo ovce in koze, kadar sneg odkopni po solnčnatih bregovih. Če so ji tedaj v mokrem in mrzlem vremenu prstje otrpnili in so bile ovce bolj nagajive, ni mogla toliko napresti kakor po leti. In zmerjanja pa karanja ni bilo ne konca ne kraja: »Ti si leno in nemarno dekle, ki ne maraš nič delati itd.« Večkrat je bila revica celó tepena.

Pa ta nečloveška žena je šla v svoji grozovitosti še dalje. Ceravno bolehavost Germanina ni bila nalezljiva in nevarna, ji je vendar prepovedala v hiši prenočevati. Rekla je, da bi utegnili otroci od nje bolezen dobiti, in pa, da bi ne bilo dobro, če bi oni, tako veseli, morali poleg sebe gledati tak žalosten strah. Uboga, zapuščena deklica je torej v ovčnjaku med ovcami spala — po leti in po zimi!

Pri vsem tem je ostala Germana mirna in zadovoljna; njeno srce je vživalo tisti mir, ki ga svet ne more dati, pa tudi ne vzeti, katerega daje Jezus le svojim izvoljenim.

Tudi zastran borne obleke so jo zaničevali drugi otroci. Pa še bolj so jo zasramovali in zasmehovali zaradi njene nenavadne pobožnosti.

Kadar je namreč pobožna pastarica zjutraj zgodaj prignala svojo čedo na pašo, vzela je ven Matere Božje svetinjo, ki jo je bila dobila po rajnci materi, in obesila jo je na kako drevo ali pa na grm. Pokleknila je ter tam v samoti dolgo molila povsod pričujočega Boga, prisrčno častila Marijo, na katero jo je vedno spominjala svetinja, dragocena zapuščina nepozabljive matere.

Ko je zjutraj v vaški cerkvi zvon prijazno klical in vabil pobožne k sv. maši, je Germana v zemljo zasadila svojo pastirsko palico in velela ovčicam, naj se mirno pasejo okrog palice, dokler je ne bo nazaj.

Potem je hitela v cerkev in je bila z veliko pobožnostjo pri najsvetejši daritvi. Po sv. maši pa je precej spet tekla k svojim ovčicam, katere je vse skupaj našla na tistem kraju, kjer je bila pred palico v tla zasadila.

Pač je bila Germana krotka, dobra in nedolžna pastarica, kakor jagnjeta, ki jih je pasla; in vendar so jo zaničevali malovredni ljudje, bržkone marsikateri zato, ker jim je bila tolika gorečnost glasno očitavanje njihove dušne mlačnosti in otrpnenosti. Rekli so ji, da je hinavka, da je postopavka, ki le zato hodi v cerkev, ker se dela boji itd.

Kje pa je hotela zapuščena sirota pribežališča in tolažbe iskati, če ne pri milem Jezusu, ki iz tabernaklja vsem kliče: »Pridite k meni vsi, ki trpite in ste obteženi, jaz vam bom polajšal!« — Kako so vendar čudni tisti ljudje, ki ne poznajo Jezusove sladke ljubeznij!

Ali pa res ni bilo nobenega človeka na svetu, kateri bi bil znal po vrednosti ceniti dragi biser, ki je bil skrit pod zakrpano obleko zaničevane pastarice? boste vprašali.

Kakor je bila tudi sploh zaničevana doma in drugod, nekdo je vendar le bil v vasi, ki je poznal in vedel ceniti to žlahtno srce. Blagi gospod župnik, pravi Kristusov namestnik, jedini so poznali in razumeli to lepo dušo; le pri njih ni zastoj tolažbe iskala; pri svojem dušnem pastirju je uboga ovčarica prejemale obilno tolažil, ne človeških, marveč nebeških. Z ljubeznivo skrbjo in marljivostjo so jo pripravljali za prvo sv. obhajilo. Veliko usmiljenja in potrpljenja je bilo treba, ker je le takrat mogla k pouku priti, kadar ni pasla; bilo je pa tudi veliko veselje za častitega duhovna videti, kako goreče se pripravlja najboljši otrok izmed vseh v njegovi duhovnji za prvo sv. obhajilo, kako željno pričakuje to najljubeznivejše jagnje izmed njemu izročene čede tistega trenutka, ko ga prvokrat v presv. Zakramentu obišče Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta! Večkrat so bili sami do solz ginjeni, ko so premišljevali njeno plamtečo pobožnost, njeno živo vero, njeno detinsko ponižnost, neslišano potrpežljivost in nedolžno spokornost, zraven pa še bridko kesanje!

Potem so ji dovolili vsako nedeljo pristopiti k mizi Gospodovi, ker jim je že tako skrbno pripravljanje za prvo sv. obhajilo zadostno kazalo, kako sveto

je njeno mišljenje in vedenje. In to ji je bilo preobilno plačilo za vse, kar je morala trpeti hudega.

Da je imela sedaj tudi zastran pogostega obhajila preslišati marsikako grenko, to se tako vé; pa vse zaničevanje je bilo le v njeno korist. Kadar te zastran dobrih del zasmehujejo in zaničujejo, takrat so tvoja dela čisto zlato ali demant; dobra dela pa, ki jih opravljaš brez težav, za katera si še morebiti pohvaljen, se dajo primerjati le srebru.

Zveličar sam pravi: »Blagor vam, če vas zavoljo mene zaničujejo, preganjajo in vse hudo lažnjivo govoré zoper vas. Veselite se in veselja poskakujte, ker vaše plačilo bo obilno v nebesih!«

d) *Srečna pastarica.*

Kdor je kdaj bil ali je še sedaj za pastirja, mi bo rad pritrdil, če rečem, da pastirski stan je velikrat težaven stan, da pastirska služba je pogosto dosti sitna služba. Vsako jutro na vse zgodaj vstajati; dan na dan ne med ljudmi marveč med nepokojno živino v samoti živeti; v slabi zakrpani obleki prenašati vročino in mraz. dež in nevihto; ves ljubi dan z utrujenimi nogami in velikrat s praznim želodcem stopinje pobirati za nagaživim blagom; kakor pravi brambovec vedno s šibo v roki odganjati nikdar neugnanega sovražnika, da ne škoduje travnikom in polju; nazadnje pa, če ni vse prav, še kregan in zaničevan biti: to je huda, prehuda šola! Zato se ni čuditi, če mlad pastir komaj pričakuje tiste dôbe, ko bo smel oddati svojo pastirsko službo mlajšemu bratu ali sestrici! Uboga Germana pa take spremembe ni čakala, marveč ostala je priprosta pastarica prav do smrti.

Pa pobožnost, pravi sv. Pavel, je za vse dobra; zato je bogoljubna Germana vživala neizmerno veliko tolažbo in veselje tam, kjer čutijo drugi le otožno žalost in dolgočasnost. Pobožen kristijan je namreč takrat najbolj vesel, ko se more v tihi samoti prav prisrčno pogovarjati z Bogom, z Marijo, angelji in svetniki.

Tako Germani na samotnem pašniku ni bilo nikdar dolgočas, ker je imelo njeno srce zmiraj pri sebi družbo. — najlepšo, nebeško družbo. Široki pašniki, travniki, polja in gozdi na okrog so se ji zdeli kakor velikanski

tempelj Božji. — Sv. Avguštín je nekđaj rekel: »Vse, kar v naravi vidim, vse, vse mi kliče: »ljubi Bog!« tako je tudi blago pastarico vsaka stvar spominjala Boga in njegove neskončne modrosti in ljubezni.

Vsaka cvetlica, grmovje, sleherno drevo, leteči ptiček, jagnje na paši, bistra voda v potoku, urni oblak, žarko solnce, tisočerne zvezdice zvečer na nebu: vse to je vnemalo njeno dobro srce, da je neprenehoma hvalila in molila dobrotljivega Boga in se veselila njegovih veličastnih del.

Tako premišljevanje in občudovanje krasne narave in pobožno češčenje mogočnega stvarnika jo je pa tudi obvarovalo mnogovrstnih nevarnostij, ki prežijo na ubogo dušo mladega nedolžnega pastirja. Kadar se namreč živinica lepo mirno pase, takrat pastirji lenobno postopajo, rekel bi, da takrat lenobo pasejo. Lenoba pa je začetek vseh hudobij. Marsikatero blago srce se o pastirovanju popači; včasih se katero tako ostrupi, da se pozneje ne more z lepo ozdraviti.

Tudi v Pibraku niso bili vsi pastirji dobri; nekateri so se tako slabo vedli, da so se morali angelji varhi žalostni obračati od njih. Dobra Germana torej ni bila brez skušnjav. Njeno zasluženje in sedaj neizmerno veliko plačilo v nebesih je to, da je skušnjave hrabro premagala.

Prišli so sicer sem ter tja malovredni otroci k nji, da bi se pogovarjali in igrali ž njo. A ko je slišala nekatere napačne besede, med temi celo kletve, se ni hotela kar nič več pečati ž njimi.

To, kaj pak, da jih je jezilo, jezilo tudi tisto, da je izvoljena deklica toliko molila, pa tako rada bila sama. Mnogokrat so prišli nalašč ji nagajat in jo zasmehovat.

Pa v vojski večkrat tudi slabši zmaga, ker mu Bog pomaga. Germana se namreč ni jezila, ni hudega povračevala s hudim, marveč tako krotko in modro je odgovarjala na žaljive besede, da so se mladi razžaljivci sramovali in so boljši odhajali, kakor pa so bili prišli. Pri nji se je vresničila Zveličarjeva beseda: »Blagor krotkim, ker zemljo bodo posedli.«

S krotkostjo in ljubeznijo je mnoge tako poboljšala, da so jo jeli spoštovati. Jeli so se otroci mnogoštevilno zbirati okrog nje, pa ne zato, da bi jo zaničevali, kakor prej, marveč, da so se od nje učili, da

so molili ž njo. Take otroke pa je rada imela; teh se ni ogibala.

V jedni reči so bili tisti Pibraški otroci, kakor se bere, srečnejši memo marsikaterih naših, v tej namreč, da ob nedeljah jim ni bilo treba pasti, imeli so zapovedani počitek kakor odrasli verni. Celó huda mačeha je Germani dovolila nedeljski mir. Ta dan je bil za Germano dan nebeškega veselja, dan rajskega miru! O kako iz srca bi želel kaj tacega tudi našim, v dušnem obziru večkrat tako zelo zanemarjenim pastirjem in pastaricam!

Kar si je Germana ob nedeljah in praznikih pri pridigi in krščanskem nauku v srcu ohranila, to je med tednom razkladala drugim otrokom, ki si niso mogli tako zapomniti in tako razumeti, kar so slišali v cerkvi. Tako je postala najboljša dobrotnica, ker je s toliko vnemo opravljala dušna dela usmiljenja.

Tako lepo je znala učiti in tako ginljivo pripovedovati, da so sploh otroci z velikim veseljem poslušali mlado učiteljico. Še čez veliko let so s solznimi očmi pripovedovali stari ljudje, kako lepe so jim bile tiste ure!

Ves drugi duh je prišel med otročji svet v oni vasi in v okolici. Glejte, koliko stori jeden sam dober bogoljuben otrok! Kakošno škodo pa napravi jeden sam brezbožen otrok za celo sovesko? Kdo bi mogel popisati!

Mnogi otroci so začeli po večkrat hoditi k spovedi in k sv. obhajilu. Veliko starišev je pričalo, da so jim postali otroci, kar Germano poslušajo, mirnejši in krotkejši, vbogljivši in pridnejši. Tako so jeli celo odrasli ljudje ubogo pastarico spoštovati in ljubiti, čeravno so jo prej prezirali in celó žaničevali. O, da bi bila v vsaki vasi taka Germana! še bolje, ko bi jih bilo več!

Germana ni hodila v nikakoršno šolo, ni znala brati ne pisati; in vendar je znala tako lepo in vspešno učiti! Od kod tolika modrost? — Z veliko vnemo in pazljivostjo je poslušala nauke duhovnov, jih potem pridno premišljevala in si skrbno prizadevala po njih živeti; njeno prizadevanje je obilno podpiral sv. Duh s sedmerimi darovi in tako so se pri nji spolnile Jezusove besede: »Blagor jim, ki so pravice lačni in žejni, ker nasiteni bodo!« Njeno deviško srce je bilo napol-

njeno, tako rekoč nasičeno z nebeškimi mislimi in čustvi, da za posvetne norčije in nečimernosti ni bilo prav nič prostora v njem. Toraj ni bilo družega treba, kakor izpregovorila je, — in slišali so najlepše nauke vsled pregovora: »Cesar je polno srce, to tudi iz ust gre.«

O kako bi moralo sram biti mnogo naših šolarjev in šolaric, kateri toliko časa v šolo hodijo, pa so vendar večkrat v verskih rečeh tako nevedni, v obnašanju pa tako divji!

Germano so toraj začeli spoštovati in čislati vsi, kateri so jo poznali. Le mačeha je ostala do nje še mrzla in trdosrčna. Sveta deklica je morala še zmiraj vsako noč počivati na mrzlem pri ovcah v hlevu, in slišati mnogo zaničljivih besedij.

Molčala je, pa trpela z veseljem. Celo sosodje so bili nejevoljni in so godrnjali, tako se jim je smilila. Germanino srce pa je bilo tako polno božje ljubezni, da v njem ni bilo prostora za jezo, nejevoljo ali kaj jednacega. Sv. Duh ji je dodelil v obilni meri dar moči,

e) *Velika pred Bogom.*

Blizu vasi Pibrak-a je bil takrat zaraščen gozd. Posebne poti do njega ni bilo; med vasjo in gozdom je tekla velik, širok potok, ki je gostokrat tako narastel, da je voda stopila čez bregove. Mosta ni bilo čezenj, še brvi ne. Vendar je Germana najrajše v ta gozd zagahnjala svojo čedico, zato ker je bilo tam za drobnico obilno prav dobre paše, in pa zato, da je bila sama in se je ložje z Bogom pogovarjala. Navadno je bila voda, ker je bil potok precej širok, bolj plitva in se je lahko prebredla; tudi ovce so lahko hodile čez njo.

Drugi otroci niso gonili v tisti gozd na pašo; bali so se volkov. Tu se je zgodilo nekaj prav posebno čudnega. Bog je očitno pokazal, kako draga mu je Germana, kako velika je v njegovih očeh od ljudij zapuščena deklica.

Neko jutro je bila Germana že na vse zgodaj z ovcami v gozdu. Nenadno vstane nevihta in tak naliv, da je voda kar v potokih tekla po bregovju.

Sedaj zasliši zvon, ki jo kliče k sv. maši. Kakor je bila že dolgo časa vajena, hoče tudi to jutro v cerkev hiteti. Brž zasadi pastirsko palico v zemljo, ovčicam

ukaže, naj le lepo skupaj ostanejo, dokler se ne vrne, ter se urno in veselo spusti proti cerkvi. Pride do potoka. Močno je narastel po gorskih pritokih vsled silnega dežja. Koj izprevidi, da danes ne bo mogla prebresti. Kaj storiti? Nazaj noče, ker jo tako močno vleče v hišo Gospodovo k najsvetejši daritvi.

Priprosta, kakor golobček, si misli blaga deklica: »Ljubi Bog, ki stori, da se voda strdi in v led spremeni, kadar je mraz, mi tudi more pomagati, da pridem čez vodo. Saj grem k sv. maši.«

V takem zaupanju naredi sv. križ in vsa srčna se spusti v deročo vodo. In glej — voda se ne udara pod njenimi nogami, brez najmanjše škode pride po vrhu vode na drugo stran tako lahkotno, kakor bi se bila voda mahoma spremenila v trda tla!

Z veliko pobožnostjo in prisrčno hvaležnostjo je bila pri sv. maši, potem pa zopet hiti po ravno tisti poti nazaj k svojim ovčicam, ki so se še vse skupaj mirno pasle, kakor jih je bila pustila. Jednake čudeže beremo večkrat v življenju svetnikov.

Ta čudež je Bog storil, da je poveličal ponižnost sv. Germane. O tem čudežu ni sama nikomur povedala ne besedice. V svoji detinski priprostosti si je mislila, da to ni nič tako posebnega; ljubi Bog ji je namreč hotel le pomagati, da je šla k sv. maši. Pa čudež se je ponavljal in ni mogel zmiraj ostati skrit pred ljudmi.

Neki dan je bila zopet voda zelo narastla v gozdnem potoku. Kmetje, ki so bili šli v gozd drva sekati, so hoteli iti zopet domov. Pa prišedši do potoka izprevidijo, da jim nikakor ni mogoče ga prebresti. Sklenejo torej po daljni poti čez hrib se vrniti v vas.

Pri tej priči zagledajo Germano. Kakor kako bitje z onega sveta pride do potoka, naredi križ in gre čez, kakor bi bila voda zamrzla, ter hiti proti cerkvi. Možje se ne morejo dovolj načuditi in strmé pripovedujejo po vasi, kaj so videli na lastne oči. Nekateri so jim verjeli na besedo, nekateri pa so jo hoteli sami opazovati.

Kmalu se jim je namerila lepa prilika. Neko jutro je bila Germana zopet z ovčicami v gozdu; kar se ulije huda ploha in potok tako naraste, da je kakor široka reka. Možje opazovalci pridejo k deroči vodi, ko je imelo ravno k sv. maši zvoniti. Brž se poskrijejo za drevesa in po gostem grmovju.

Germana res kmalu pride, se vstopi pred šumečo vodo, naredi znamenje sv. križa in gre čez vodo ter se še zmoči ne.

Sedaj ni mogel nihče več tajiti čudeža, ker so ga videle take priče. Od ust do ust je šla ta neslišana no-

lica, ne le po domači vasi, marveč tudi po okolici. Zapuščena sirota je jela daleč na okrog sloveti, mnogi so jo imeli za svetnico in jo zelo spoštovali.

Neka nova dogodba je ljudi v tem še bolj potrdila.

Neki kmet gre po noči mimo ovčnjaka, v katerem je Germana že dolgo dolgo prenočevala. Tu zasliši iz ovčnjaka neizrečeno prijetno petje, kakoršnega še ni nikoli slišal vse svoje žive dni. Ob jednom zagleda med razpokami starega ovčnjaka presvetli blišč. Stopi bliže k steni, da bi notri pogledal, pa blešči se mu in ne more dalje gledati bliščeče svetlobe, ki obdaja blagosrčno pastarico. Vidi jo klečati, roke ima proti nebesom povzdignjene. Groza in strmenje ga obide, trepetaje zapusti kraj čudežne prikazni.

Tudi to se je hitro na okrog razvedelo. Še bolj so jo sedaj ljudje spoštovali in ljubili. Tisti, ki so jo prej zaničevali in grajali, jeli so jo hvaliti; in glasno so začeli očitati Lovrencu toliko slabost, da oče pusti najboljšega otroka tako hudo trpeti.

Mnogovrstno očitanje ni bilo zastoj. Vest se mu zbudi; živo se spomni tiste otročje ljubezni, s katero mu je dobra hčerka stregla v hudi bolezni in miloščine prosila; pomisli tudi, kako je bila vsikdar potrpežljiva in ubogljiva, da ga nikoli ni nič razžalila, mlajši otroci pa tolikokrat. »To mora biti drugače«, pravi in mačehi prepové, da ne sme nikdar več nič žalega ji prizadejati. S prisrčno ljubeznijo hoče sedaj vse popraviti, kar je prej zanemaril. Prijazno ji veli, naj zapusti hlev, naj hodi zopet v hišo spat, kjer počivajo drugi otroci.

Toda čujte, — Germana noče sprejeti te prijazne ponudbe! Iz ljubezni do Jezusa, ki je nekdam tudi v hlevu na trdi slami ležal, želi še ostati v ovčnjaku. Lepo prosi očeta, rekoč, da je že navajena, da ji ljube živalice ne storijo nič žalega, ker jo imajo rade itd., in ne neha prositi, dokler ji ne dovoli.

Menim, da še vas veseli to, da se je po tolikem trpljenju Germani jelo bolje goditi. Vendar Germana se tega kar nič ni veselila. Žalostna je bila, da se ji je odjemalo prejšnje trpljenje; žalostna je bila, da so jo jeli po vsi vasi tako častiti, da so celó otroci za njó tekli, da bi ji roko poljubili; žalostna je bila, da so celó gospod župnik jo v cerkvi drugim priporočali za zgled. »Bog me nima nič več tako rad«, si je mislila, »ker mi pošilja čast mesto zaničevanja, pohvalo mesto grajanja.«

O, Germana je bila velika pred Bogom!

f) Še jeden čudež.

Debel led se ne otaja hitro. Tudi mrzlo sovražno srce se ne ogreje naglo. Vse je bilo že vneto za bogoljubno pastarico Germano, vse jo je ljubilo in zagovarjalo. Le mrzločutna mačeha je imela še pomisleke — še sovraštvo. Iskala je, kako bi nedolžno Germano počrnila pri Loyrencu in drugih. Kmalu se je ponudila priložnost.

Že je bilo povedano, da je Germana vsako jutro dobivala za na pašo kos kruha s seboj; to je bila že več let njena hrana za celi dan, prav po besedi »vsakdanji kruh«. Če pa ni zvečer nič nazaj prinesla, bila je zmerjana, da je »požrešna«, »nikdar ne nasičena«. Skôpa žena je namreč mislila, da mora še lep kosec nazaj prinesti.

Nazaj pa ni nosila, ne sicer zato, da bi bila sama vse pojedala, marveč iz nekega družega vzroka, ki nam še posebno razodeva vso velikost njene dušne lepote.

V vasi je bivala uboga bolna ženska, od vseh zapuščena, le od Boga ne in Germane.

S to bolno ubožico je delila Germana svoj kruhek. Pa tako pristrčno je bila dobra, da ni nekateri dan, n. pr. v petek, sama celó nič jedla, da bi bila le prav veliko kruha mogla prinesti zapuščeni ženski. Tako si je pastarica nakladala najlepši post in dajala najdražjo miloščino. Kajti lepše miloščine je ni od one, ki jo daje revež revežu. Pa tega trdosrčna mačeha ni mogla umeti, zato se je zelo jezila, ko je zvedela, kaj dela s kruhom usmiljena Germana.

»Kako bo to revče še druge podpiralo?« je vpila, »saj družega nima, kot svoj košček kruha. Gotovo krade.«

»Gotovo krade«, te misli si kar ne more več iz glave spraviti hudobnica; kajti čim hudobnejši je kdo, tem hujše misli o družih.

Povsodi voha in zalezuje, da bi mogla Germano tatvine obdolžiti; toda zastonj.

Ko nekikrat Germane ni bilo v hlevu, je preiskala njeno torbico, v katero je kruh za na pašo spravljala, in res najde huda mačeha štiri koščke v nji. Tri si je bila usmiljena pastarica že prej pritrkala in prihranila za ubogo stradajočo vdovo.

To je bilo dovolj, da je neblaga žena začela kričati in okrog sosedov pripovedovati, da bi tolikanj spoštovano Germano za tatico razglasila in ob dobro ime pripravila.

Pa to pot je ni tepla, je ni zmerjala. Imela je še vse hujši namen. Čakala je kakor zvita kača, da bi Ger-

mana s kruhom odšla. Ko je bila deklica ravno blizu hiš pred vasjó, tedaj zagrabi debel oklešček in teče za njo, da bi jo vpričo ljudij tepla — v sredi vasi.

Ravno je šlo nekoliko ljudij po cesti. Videti toliko jezo in srditost, s katero je proti preplašeni deklici namahovala, hočejo braniti preganjano siroto, ker jim je bila znana dekletna nedolžnost in mačehina hudovoljnost.

»Kaj?« jame kričati. »Ali to potepinko hočete braniti? Ali pa veste, da krade, hinavka? V ječi, tam je njen pravi prostor. Tatica je, to vam bom dokazala.«

Pri ti priči zagrabi Germanino torbico, jo hlastno odpre — pa kako ostrmi! Kako se zavzamejo kmetje in sedaj vsa preplašena mačeha!

V torbici so bili lepo redno zloženi cvetlični vencí, neizrečeno prijetno je iz nje zadišalo! Take cvetlice ne rastó v tistem kraju. In takrat je bila celo zima in zelo mraz, da ni bilo nikjer le jedne cvetke dobiti.

Tako je Bog sam opravičil tiho trpinko.

Huda žena je menila dobiti ukradeno jedilo v torbici, pa glej — prelepe cvetlice se ji iz nje nasmehljajo. Pač preljubezniv odgovor dobrega Pastirja iz nebes, in prekrasno opravičenje s čudežem. Tako dober je ljubi Bog!

Tu je bila vojska takorekoč med nebom in zemljo, in nebo je zmagalo. Pa konec te vojske je bil tak, da je tudi premagani sovražnik obhajal — veselo zmago.

Tolika ljubezen božja je prebila trdi led — razgrela je mrzlo srce zaslepljeni mačehi. Ta čudež jo je tako pretresel in pogrel, da je takoj spoznala vso grdobijo svojega brezvestnega vedenja. Bridko se začne jokati, vsa skesana poklekne in prosi Boga in tolikanj žaljenega otroka za odpuščanje.

O, zanaprej mora biti vse drugače«, tako obeta s solzami v očeh. In še tisti dan zapové, da Germana nima več pasti ovác, da naj ta posel opravljajo njeni mlajši otroci. Germani odkaže pri mizi prvi prostor, in v sobi napravi mehko čedno posteljo. V hlevu ne sme več spati. Drugi otroci jo morajo spoštovati, celo ubogati jo.

Mačeha gré k spovedi in opravi dolgo spoved vsega življenja ter prejema odsihdob po večkrat svete zakramente. Pri Lovrenčevih se je sedaj vse izpremenilo in obrnilo na boljše. Spokorna gospodinja je rada okrog pripovedovala, da le po stanovitni molitvi dobre Germane se je tako vsa predrugačila.

Tako izpremenjenje mačehinega srca pač ni manjši čudež, kakor oni, da se je Germanin kruh izpremenil v duhteče cvetlice!

g) Kakoršno življenje, taka smrt.

Germana je bila že dveindvajset let stara takrat, ko se je izpreobrnila njena mačeha. Tedaj še le v triindvajsetem letu po tolikih bridkosti se ji je pokazalo cvetje zemeljske sreče. Pa za take duše, kakor je bila Germana, tukaj na svetu ne cvete sreča.

Germana kmalu potem nevarno zboli ter boleha bolj in bolj. Močno se ji toži po gozdni samoti in po nočni tihoti v ovčnjaku, kjer je toliko let med ljubljenimi ovčicami nemotena prav po željah svojega srca zbrano molila in na skrivnem se vsak dan z Bogom pogovarjala, kolikorkoli je želela. Zato je nekaterikrat prav prisrčno prosila, naj bi smela kakor nekdanj gnat ovce past, in potem čez noč ostati v ovčnjaku. Če je dobila katerikrat dovoljenje, jo je to vidno poživilo in pozdravilo.

Nekikrat ji stariši na njeno prisrčno prošnjo zopet dovolijo v hlevu prenočiti. Tisto noč pa se ji angelj prikaže v veliki svetlobi in ji pravi: »Germana, sestrica moja, čas tvoje poskušnje je pri kraju; v treh mesecih pridem po-te, da te popeljem v nebesa.« Nato zopet zgine angelj. Od takrat so bile vse njene misli in želje v nebesih. Polna veselja in koprnenja je pričakovala zelenih ure svoje ločitve. Še bolj je bila molčeča in zamišljena in gostokrat je prosila dovoljenja, da bi smela v hlevu prenočiti.

Čez dva meseca še huje zboli, vse moči jo jamejo zapuščati, čimdalje bolj peša. Pa ves čas ostane zgled potrpežljivosti, vdanosti in krotkosti, nobene pritožbe ni iz njenih ust. Čim bolj se množijo bolečine, tem bolj se raduje. Ko se ji zdi bolezen že zelo nevarna, želi svetih zakramentov za umirajoče. Kakor je bila vajena ves čas svojega življenja, je tudi zadnjikrat s serafsko pobožnostjo zavžila Jezusa Kristusa — popotnico v večno življenje; s posebnim zaupanjem je prejela zakrament svetega poslednjega olja. Prosila je očeta in mačeho za blagoslov, prisrčno se jima zahvalila za vso ljubezen; ginljivo se je poslovila z vsemi domačimi; vsem je vse odpustila.

Potem je prosila, naj jo nesejo v ovčnjak — v tisti hlevček, v katerem je preživela toliko presrečnih nočij,

naj jo pustijo tam samo in nihče naj je ne moti. Gotovo je čutila — slutila smrt; in kakor je ponižno živela, hotela je tudi ponižno umreti — v hlevcu.

Drugo jutro pride oče Lovrenec v hlev. Germana leži na slami, roke ima sklenjene na prsih; obličje je prijazno, kakor bi sladko spala. Stopi bliže, jo kliče; pa zastoj — po noči jo je Gospod poklical k sebi. Bilo je to 15. rožnika 1601; ravno tri mesece potem, ko se ji je bil angelj prikazal.

Ravno tisto noč sta bila dva pobožna meniha iz Tuluza, gredé z misijona, v gozdu zašla. Okoli polnoči gresta proti vasi, da bi si poiskala prenočišča. Kar zagledata neko svetlobo kakor svetlo cesto iz nebes proti zemlji. V sredi te svetle ceste vidita trumo belih devic v belih oblačilih, v taki svetlobi, da se jima blešči. Te nebeške podobe so pele prelepo pesem. Meniha zapazita, da se spustijo proti nekemu malemu, starikastemu pošlopju. Nato vsa prikazen zopet zgine in je tema kakor prej. Ko prideta v vas, zagledata zopet ono nebeško trumo.

Še lepše, se jima zdi, da pojejo sedaj device, in mej njimi vidita še jedno novo tovarišico, ki je s cveticami ozaljšana. V sredi mej seboj jo imajo. Kmalu jima se zopet zgine.

Zjutraj vprašujeta meniha, kdo si umrl? Hitro se je razširila novica, da je umrla sv. Germana. Iz razpadljivega ovčnjaka je bila prenesena v lepa nebesa; — spala in umrla je v hlevcu, zbudila se je v nebesih! Oj, kako lepa, kako ginljiva taka smrt!

Stariši in otroci, ki so zadnji čas jeli Germano tako prisrčno ljubiti, se milo jokajo. Jokaje prenesó sv. truplo v hišo, je oblečejo v lepo praznično oblačilo in položé na mrtvaški oder. Od vseh strani hité ljudje skupaj. Vsi se čudijo in pravijo, kako je vendar lepa ranjca! Njeni sicer blede lici sta sedaj lepo rudečkasti, njen obraz neizrekljivo ljubezniv, kakor bi bila zamaknjena.

Več časa se v tistih krajih skoro ni drugega govorilo, kakor o čednostih ranjce in o čudežih, s katerimi je Bog že na zemlji povelečeval ljubljenega otroka.

h) Po smrti.

Sploh se sme reči, da ljudje človeka milejše sodijo po smrti, kakor pred smrtjo. Ljubezen in hvaležnost, ki jo čutimo do svojih prijateljev in dobrotnikov, ter spo-

štovanje, ki je imamo do častivrednih oseb, se z vso močjo in ginljivo zavestjo pokaže šele takrat, ko se za zmiraj poslovijo in preselijo v brezkraino večnost.

Tako je bilo tudi v Pibraku. Koliko let se ni skoro nihče zmenil za ubožno, bolešno pastarico; le proti zadnjemu so jo začeli posamezni čislati; a ko je preblaga devica zatisnila oči, tedaj se je vseanimalo zanjo, od blizo in daleč.

Prišel je dan pogreba. Bil je delavnik, a izpremenili so ga Pibračanje v praznik. Nihče ni delal. Za pogrebom jih je bilo toliko, kakor bi k pogrebu nesli najimenitnejšega gospoda. Takrat je bila še navada, da so posebno odbrane osebe v cerkvi pokopovali. Kdo bi bil bolj zaslužil počivati na takem posvečenem kraju, kakor Germanino deviško telo? Gospod župnik so to tudi takoj izprevideli; zato so določili, da truplo sicer uborne pastarice, ki je ves čas poslušala božjo besedo s toliko ljubeznijo in pazljivostjo, pa s toliko koristjo, mora biti zakopano v cerkvi nasproti prižnici.

Položili so jo v priprosto leseno rakev, okrasili so jo s prelepimi vencami, katere so ji bili otroci spletli iz belih in rdečih cvetic. Na glavo so ji dejali še krasen venec iz nageljnov in žitnega klasja.

Precéj časa je bila ondotnim ljudem nepozabljiva. Zlasti so veliko o nji govorili otroci, ki jih je tolikrat poučevala; pred vsem pa so g. župnik veliko lepega iz njenega življenja gostokrat omenili v pridigah in krščanskih naukih. Pozneje pa, ko so umrli dobri duhovnik in se preselili mnogi njeni vrstniki in vrstnice v hladni grob, je čimdalje bolj izginjal tudi njen spomin.

Šele čez 43 let so se ljudje najedenkrat zopet začeli prav živahno razgovarjati o ranjci Germani.

Tisto leto so namreč hoteli neko drugo imenitno osebo zakopati tje, kjer je ležala Germana. V ta namen jame grobar razkopavati tlak, pa ko odbije in razkrije nekoliko plošč, zagleda človeško, popolnoma nestrohljeno truplo. Močno se prestraši prvi hip in glasno zavpije. Ljudje, ki so ga slišali, prihitijo gledat — in kaj vidijo? Skoro pri vrhu zemlje vidijo prelepo telo mlade device, ki je še tako dobro ohranjeno, kakor bi je bila ravnokar duša zapustila.

To se vé, da se je ta prečudna novica hitro po vasi razglasila in da so od vseh stranij hiteli ljudje gledat.

Dolgo časa so jo opazovali, hoteli natanko videti. Pri kopanju jo je bil grobar nekoliko ranil na glavo, in rana je bila rudeča, živa; poskušajo telo vzdigniti, vse je bilo še pregiblivo, kakor živo; celo nohti na rokah in nogah

še niso odpadli, vsi udje so še s kožo pokriti, le jezik se je nekoliko usušil in ušesa; v roki najdejo majhno svečko in ob glavi venec duhtečih nageljnov in žitnih klasov; obleka je še cela in trdna, le da je v zemlji

močno ob barvo; jedna roka je nekoliko upognena in na vratu so videti še znamenja zaceljenih ran in oteklin. Precej so uganili, da to lepo truplo ni nikogar drugega, kakor rajnce dobre dekline Germane; kajti med pričujočimi so bili še nekateri, ki so jo v življenju poznali, ki so mrtvo kropili in ki so bili pri njenem pogrebu.

Sedaj so Germano častitljivo iz groba vzeli in v cerkvi položili na očiten kraj, da jo je lahko vsak videl.

Kmalu jo je Bog zopet poveličal z novim čudežem.

Neka imenitna gospa se je v svoji preveliki občutljivosti pritožila, da ne more gledati mrtvega trupla tako blizo svoje klopi, in je zahtevala, naj se Germana kam drugam prenese, da ji bo izpred očíj, češ, da mrlič je le mrlič, če je bila tudi še tako sveta. Tako pretirana občutljivost nikakor ni mogla biti Bogu všeč, ki je Germano sam s čudeži tolikanj poveličeval. Truplo ranjce so sicer prenesli v bolj samotni kotec, a zaslužena šiba je kmalu udarila ono preobčutno gospó.

Kmalu potem nevarno zboli, grozovite bolečine čuti v prsih; pa tudi njen mali otrok je za smrt bolan. Najimenitnejše zdravnike pokličejo iz mesta, pa nihče ji ne more pomagati. Bolečine prihajajo vedno hujše, strah čimdalje večji.

Sedaj se spomni njen mož, kako se je bolnica zaničljivo védla zastran svete pastarice. Tudi ženi razodene svoje misli, da njen žalostni stan je bržkone kazni za tisto nestrpljivo prevzetnost. Pri ti priči se bogati bolnici oči odpró, da spozna svojo krivico; vsa skesana poklekne in za odpuščanje prosi Boga in njegovo služabnico Germano.

Precej prvo noč potem se gospa nagloma prebudi in zagleda spalnico vso v svetlobi in pred seboj bliščečo podobo ranjce Germane, ki ji prijazno obljubi, da bode kmalu ozdravela ona in tudi dete. Vsa vesela pokliče služabnico, da naj ji pogleda rane, in glej — vse so zaceljene! Dá si prinesiti še bolnega otročiča — tudi ta je popolnoma zdrav in vesel!

Zjutraj zgodaj hiti v cerkev se zahvalit za toliko milost. Potem dá narediti za Germanino truplo lepo krsto iz svinca. Leto potem jo prenesó in postavijo na poseben kraj v žagradu.

Vsled teh in še mnogih drugih čudežev so se začeli nabirati zanesljivi in spričani dokazi v ta namen, da

bi se Germana očitno razglasila za svetnico. Že Gregorij XVI. († 1846) so rekli o nji: »Germanino zadevo sem preiskal, sedaj mi je znana in zdi se mi povsem čudovita.« Že ta papež so jo hoteli povzdigniti med zveličane, pa jih je smrt prehitela,

Slednjič so jo po natančnem presojevanju slavni papež Pij IX. z veliko slovesnostjo zveličanim prišteli 7. maja 1854.

V Rimu je bila ta dan pred cerkvijo sv. Petra videti velika na platno slikana podoba, na kateri je bila krasno naslikana Germana, zapustivši zemljo hiteč k nebeškemu Očetu, ki ga nad oblaki angelji obdajajo. Spodaj je naslikana Pibraška vas, kjer je nekdanj tekla njena zibelka, in kjer je sedaj njen grob; potem tisti pašniki, kjer je toliko let poleg ovčic tako zvesto Bogu služila, in pa lesen križec, kakor priča njenih prisrčnih molitev in pobožnih premišljevanj. Pod podobo je bilo z velikimi črkami zapisano v latinskem jeziku: »Germano Kuzén (Cousin), devico iz Tuluza (tam je bil namreč škofov sedež), slavno v čednostih in čudežih, počeščuje papež Pij IX. z manjšo nebeško častjo 7. maja 1854 po Kristusu.«

Nad velikimi vrati te velikanske cerkve je bila druga slika, ki je z besedo in podobščino oznanjala čudežno »izpremenjenje kruha v cvetlice«.

Od znotraj je bila cerkev veličastno ozaljšana; brez števila luč in lučic jo je razsvetljevalo. V sredi je bila postavljena velika slika, ki je kazala Germano v nebeški slavi. Od začetka svečanosti je bila ta podoba zakrita, odkrila se je šele tedaj, ko je bilo prebrano dotično pismo Pija IX.

V tem prelepem pisanju se med drugim bere: »V krotkosti, potrpežljivosti in stanovitosti v dobrem je dajala zgled, ki po svoje preségajo druge. — Ne moremo se dosti načuditi naredbam božje previdnosti, ki je ravno za naš čas prihranila poveličanje te pastarice. Zgled te device naj v srcih mnogih na novo zaneti in utrdi že skoro ugaslo vero ter naj prenovi in zboljša vedenje vernih.«

Okrog omenjene slike je gorelo v podobi krone in na vrhu v podobi križa neštevilno lučic na 200 lestencih.

Jednako so se prizadevale še druge umetnije poveličevati blaženo Germano. Tako Rim časti svetnike!

Čez jeden mesec potem so v čast blaženi Germani v Tuluzu obhajali slovesno tridnevenco, vsak dan z dvema pridigama.

Velika škofijska cerkev je bila od zgodnjega jutra do pozne noči skoraj zmiraj tesno napolnjena. Vsak večer je bila krasna razsvetljava. Vsi stanovi brez izjeme so se vdeležili tega veselega preslavljanja. Vse hiše so

bile lepo ozaljšane. V celem velikem mestu ga skoro ni bilo okna, da bi bilo brez lučice.

Na zadnje so začeli zveličano Germano slaviti v domačem kraju, kjer je živela in trpela. Tudi tukaj so obhajali tridnevno, ki se je pričela 25. rožnika 1854.

Od raznih stranij so hiteli v gostih trumah romarji raznih stanov in različne starosti v priprosto vas Pibrak. Pred vasjo so naredili veliko šotorov, ker v vasi ni bilo prostora. Vse je bilo veselo, vse se je radovalo.

Okrog cerkve, ki stoji na griču, so bili narejeni oltarji, na katerih so se vse dopoludne sv. maše opravljale in premnogo je bilo obhajanih. Osem tisoč hostij je bilo prvi dan posvečenih in še jih je zmanjkalo. Tri sto duhovnov je bilo prvi dan za procesijo.

Ta dan se je prvokrat obhajala presveta daritev v čast uboge pastarice v domači vasi; maševali so tuluški nadškof sami vpričo nad 10.000 ljudij.

Vsak dan je bila dvakrat pridiga. Tujcev so vse tri dni našteali do 75.000.

Tudi po vseh cerkvah cele škofije so slaviti zveličano Germano.

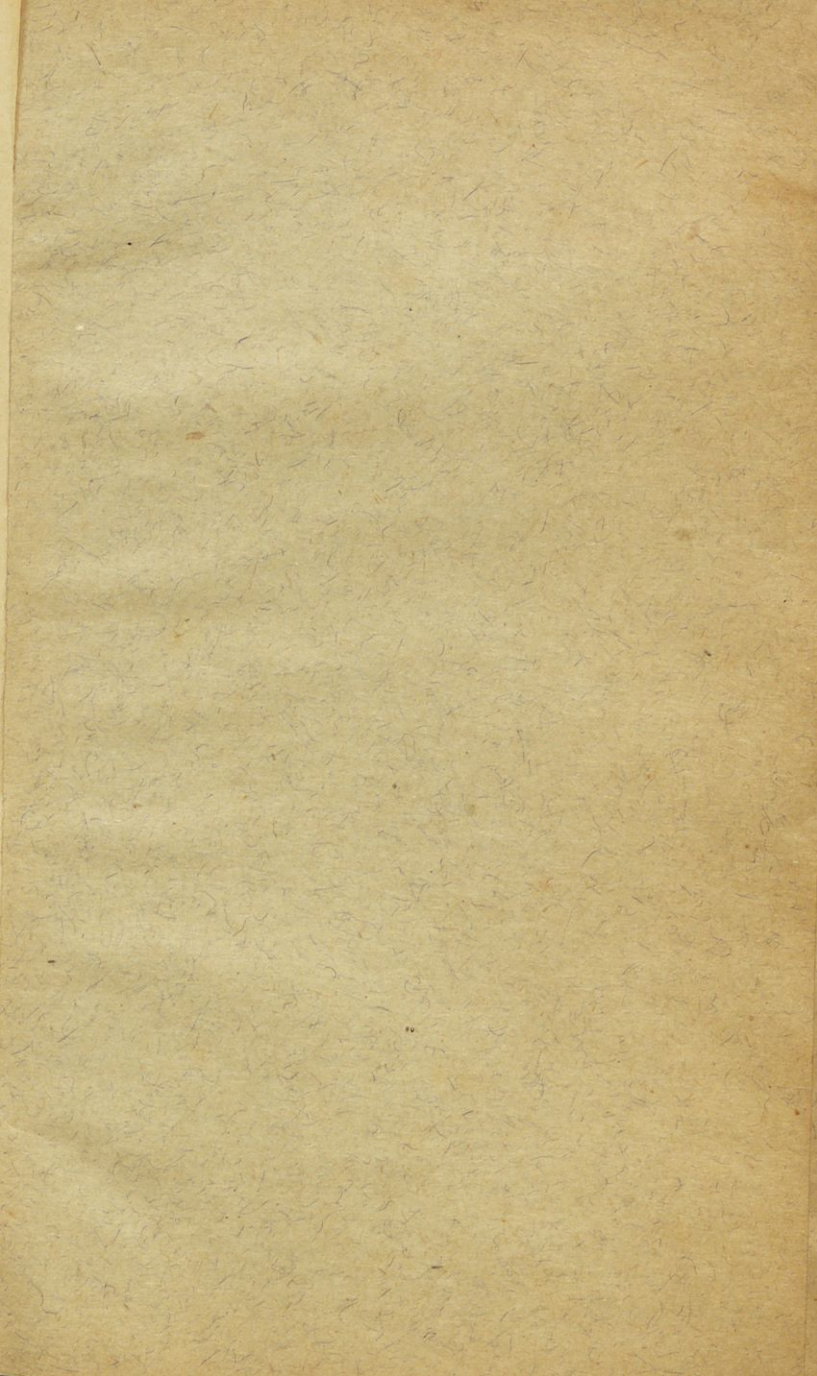
Kmalu pa je prišel čas, da se sme častiti po vesoljnem katoliškem svetu.

29. rožnika 1867 se je v Rimu praznoval 1800letni spomin mučeniške smrti sv. Petra in Pavla dan s toliko slovesnostjo, da ostane z neizbrisljivimi črkami zapisan v zgodovini »večnega mesta«. Na ta slavni dan se je skazala med drugimi tudi zveličani Germani največja čast — prišteta je bila med svetnice.

Pač je imela marsikaka v svilo in dragoceno gizdavo obleko oblečena ženska o takih sijajnih slovesnostih ugodno priliko za resno — pretresljivo premišljevanje! Sv. Germana je bila rojena pod uborno streho priprostega kmeta. Živela je v tih samoti, revna, bolehnata, zaničevana, mnogokrat lačna. Svet se ni menil zanjo in ona ne za svet. Poznala je na celem svetu le domači kraj. Učenosti, s katerimi se zdaj ženstvo tolikanj ukvarja, ni nobene znala, znala je le ovce pasti, starišem streči, pa krščansko živeti. In ko se preseli iz časnosti v večnost, se loči tako tiho, da je nihče ne vidi, nihče ne sliši, kakor list, ki ga lahni večerni veter odtrga na samotnem drevesu! Zdaj pa tolika čast, tolika slava že na zemlji, kaj pa šele v nebesih!

Mnogo čudežev je Bog storil po svoji zvesti služabnici, a največji čudež se mi zdi sv. Germana sama. Kako presunljivo je za nas poročilo, da njeno truplo ni strohnelo! In kaj bi tudi? Zakaj bi trohnelo telo, ki ni nikdar služilo grehu, ampak je bilo vedno le čist tempelj sv. Duha? Zakaj bi gnjila glava, ki se ni nikoli nad druge povzdigovala? Zakaj oči, ki niso nikdar gledale nič nespodobnega? Zakaj ušesa, ki so poslušale le sveto govorjenje? Zakaj usta, ki jih je odpirala le v božjo hvalo? Zakaj bi trohnele roke, ki za delo niso bile nikdar pretrudne, revežem pa vedno radovoljno odprte? In zakaj bi trohnele noge, ki niso drugam hodile, kakor na delo in v cerkev? O, da bi bilo tudi naše telo z vsemi udi tako Bogu posvečeno, in da bi v njem bivala tako čista duša, tako blago srce, kakor v deviškem telesu sv. Germane!

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS 0

00000497217

